

Fællesskabsmodellen - en model for øget trivsel på EUD

Fællesskabsmodellen er en model for øget trivsel på EUD. Modellen er udviklet af Susanne Hjelmsberg Larsen og Mette Vestergård, UCN act2learn, i samarbejde med repræsentanter fra otte erhvervsskoler som en del af projekt ”Udvikling af livsduelighed blandt unge – samarbejde mellem erhvervsskoler og lærepladser”. Projektet er støttet af Uddannelsespuljen under Regional Udvikling, Region Nordjylland. Modellen skal ses som et pædagogisk undersøgende og refleksivt værktøj til at understøtte lærerne, teamet, ledelsen, eleverne og andre, som er en del af arbejdet med skabe og understøtte fællesskaber, som alle elever oplever at være en del af. Intentionen med modellen er, at den sættes i spil både i teamet og med eleverne. Eleverne inddrages aktivt i arbejdet med trivsel, så de bliver bevidste om deres ansvar både i forhold til de sociale og de faglige fællesskaber.

Forklaring af modellen

Modellen består af fem brikker med en omkringliggende ramme. Modellen er tænkt som en helhed. Det betyder, at der ikke er nogen af brikkerne, der kommer først i arbejdet med øget trivsel. Men et sted må man begynde, og det mest naturlige er, at det bliver med eleverne. Udgangspunktet er, at eleverne involveres og aktivt medvirker til at skabe trivsel i fællesskabet, og dermed opnår ejerskab for trivselsarbejdet. Man kan bevæge sig – frem og tilbage – for alle brikkerne hænger sammen og påvirker hinanden. Alle brikkerne i puslespillet skal lægges, for at der skabes optimale betingelser for trivselsarbejdet.

Nedenfor er brikkerne i modellen uddybet. På bagsiden af hver brik finder du nogle refleksionsspørgsmål, som kan anvendes i forbindelse med trivselsarbejdet. Teamet kan supplere modellen med egne refleksionsspørgsmål.

Fællesskab

Fællesskab er kernen for modellen, idet fællesskabet har essentiel betydning for elevernes trivsel. Det, at føle sig som en del af sin uddannelses sociale og faglige fællesskaber og at opleve, at man kan bidrage med noget både socialt og fagligt, har stor betydning for elevernes trivsel. Oplevelsen af samhørighed med andre elever kan medføre en oplevelse af tilhørsforhold til skolen. Det, som karakteriserer fællesskaber, er fx klassen/holdet og skolen, men også fællesskaber på tværs af uddannelsesretninger og -niveauer. Udgangspunktet er fællesskabet, ikke den enkelte elev, men hvordan den enkelte elevs trivsel kan fremmes via fællesskabet.

Elevinvolvering

Elevinvolvering forudsætter at eleverne bliver understøttet i at forholde sig til, hvordan de enkeltvis og klassevis kan bidrage til og forpligtige sig til det gode fællesskab. Fokus er her på hvordan eleverne bliver involveret i de forskellige processer. Alt fra idégenerering til planlægning, gennemførelse og vurdering af tiltagene.

Muligheder og tiltag

Omdrejningspunktet for denne brik er at opstille mål for trivsel og indtænke hvilke *muligheder og tiltag*, der er eller kan være for at fremme fællesskabet og trivsel. Det er vigtigt at have fokus på elevdiversiteten i forhold til muligheder, hvor udgangspunktet er at tænke i de mange muligheder.

Succeskriterier

Brikken *succeskriterier* er den formative vurdering af tiltagene både fra et team-, elev- og ledelsesperspektiv. Her er der fokus på konkrete beskrevet og iagttagelige succeskriterier, der opstilles som kriterier for succes for tiltaget eller tiltagene med en opmærksomhed på næste bedste skridt.

Teamets overvejelser

Denne brik indeholder teamets didaktiske overvejelser og refleksioner i forhold til at arbejde med at skabe og vedligeholde fællesskabet, som en integreret del af undervisning/hverdag og læring. Der er fokus på elevernes forudsætninger, faglige, personlige, og sociale. Desuden er der en særlig opmærksomhed på forskellige aspekter af klasseledelse.

Ledelsen

Rammen omkring puslespillet tager afsæt i vigtigheden af, at *ledelsen* bliver inddraget i arbejdet med at skabe og vedligeholde fællesskaber og dermed øget trivsel, hvilket kræver ledelsesmæssig opmærksomhed og opbakning. Udgangspunktet er et organisatorisk og et ledelsesmæssigt blik på at understøtte lærernes og elevernes arbejde med fællesskabet.

Referencer

Modellen tager udgangspunkt i nyeste forskning, der viser, at det kan betale sig at arbejde med elevernes trivsel – elever i trivsel har nemlig en større sandsynlighed for at skabe en tilknytning til skolen og dermed gennemføre uddannelsen. Desuden peger forskning på, at elementer som fx undervisning og arbejdsformer, fællesskaber på skolen samt støtte og ressourcer er vigtige at arbejde strategisk med, hvis man som skole vil forbedre elevernes faglige og sociale trivsel (EVA 2020). Du kan læse mere om den forskning, der ligger bag Fællesskabsmodellen, her:

- Det nationale forskningscenter for velfærd, SFI. (2016). *Livsduelighed*. (Lokaliseret 14.12.22). Tilgængelig fra: [Livsduelighed – VIVE](#)
- Danmarks Evalueringsinstitut, EVA (2021). *Inspiration til bedre elevtrivsel på erhvervsuddannelserne*. (Lokaliseret 14.12.22). Tilgængelig fra: [Inspiration til bedre elevtrivsel på erhvervsuddannelserne | EVA](#)
- Danmarks Evalueringsinstitut, EVA (2020). *Elevtrivsel på erhvervsuddannelserne*. (Lokaliseret 14.12.22). Tilgængelig fra: [Elevtrivsel på erhvervsuddannelserne | EVA](#)

De otte nordjyske erhvervsskoler, der deltager i projektet, er:

- AMU Nordjylland
- EUC Nord
- EUC Nordvest
- Frederikshavn Handelsskole
- Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser (HEG)
- Nordjyllands Landbrugsskole
- SOSU Nord
- SOSU Skive - Viborg - Thisted

Fællesskabsmodellen (puslespil)

